

Viktorija Volters

Druga
ljubav
mog života

Preveo
Nikola Pajvančić

■ Laguna ■

Naslov originala

Victoria Walters

THE SECOND LOVE OF MY LIFE

Copyright © 2016 Victoria Walters

Translation copyright © 2018 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Mojoj mami, Kristini. Zbog svega.

Prolog

Pre četiri godine

„LAKU NOĆ, BUDUĆA gospođo Vud.“

Mašem budućoj svekrvi i svekru, Gloriji i Grejemu, koji prate poslednje goste dok pripito stazom odlaze u noć. Zatvaram vrata i gledam blistavi dijamantski prsten koji mi sada krasi levu šaku. Nikada nisam nosila mnogo nakita, i trebaće mi vremena da se na njega naviknem.

„Nisam baš siguran da mi se sviđa kako to zvuči“, kaže mi Lukas na uho i grli me oko struka.

Dižem obrvu. „Već si se predomislio?“

„Nema šanse.“ Moj novopečeni verenik me okreće da ga pogledam. Vidim njegovu poznatu razbarušenu svetlu kosu, preplanuo ten i krupne blistave plave oči. Pokazuje sliku u hodniku na kojoj je naslikan deo plaže u blizini naše kuće. Zadržava se na potpisu u uglu. Na mom potpisu. „Jednog dana možda ćeš postati slavna umetnica; ne možeš da menjaš imena svojih dela.“

Smejem se i naslanjam na njegove grudi. „Ne bih rekla da o tome moramo da brinemo.“

„Nikad se ne zna.“

„Ozbiljno misliš? Želiš da zadržim svoje prezime kada se venčamo?“

„Ma to i nije bitno, samo da se jednom venčamo, zar ne?“

Lukas je oduvek bio najveći obožavalac mojih slika. Verovatno zato što smo se upoznali na času likovnog u školi, pre tako mnogo godina. Moja majka je govorila da je Lukas sjajna prilika još dok smo bili tinejdžeri; a ona je uvek bila u pravu. Dodirujem mu usne pošto ne mogu da se oduprem želji da ga ponovo poljubim. Kada nam se usne dodirnu, osećam se kao kod kuće. S njim sam se uvek osećala kao kod kuće.

Ne mogu da se pretvaram da me je potpuno iznenadilo što me je noćas zaprosio. Odavno sam već bila sigurna da ćemo ostati zajedno, ali smo još mladi, i nisam bila sigurna da će se to desiti tako brzo. On mi žustro uzvraća poljubac i vodi me za ruku u našu malu dnevnu sobu, u kojoj su do malo pre bili svi naši najdraži ljudi. Lukas je želeo da prisustvuju našem velikom trenutku. Njemu je veoma drago što su naši najbliži i dragi prijatelji uvek bili kraj nas; živimo u gradiću u kome smo odrasli i svi su veoma srećni što ćemo se venčati. Ipak, bez obzira što volim Taling koliko i on, sada mi je drago što ostatak noći imamo samo za sebe. Moj omiljeni deo dana je uvek kada nas dvoje ostanemo sami kod kuće.

Smestili smo se na kožnu sofu u našem uobičajenom položaju – Lukas sedi, a ja sam se sklupčala i naslonila glavu na njegove grudi. Lukas mi sklanja pramen kose sa obraza i gleda fotografije iz našeg zajedničkog života poređane iznad kamina. „Krivo mi je što nisam nju pitao.“

„Koga to?“

„Tvoju mamu. Uvek sam mislio da treba da je pitam za dozvolu – dobro, za blagoslov, zato što ne bih prihvatio da me odbije. Mnogo mi je žao što više nije s nama“, kaže tiho u moju kosu. Gledam fotografije, prelazim preko one na

kojoj smo nas dvoje na plaži na Karibima, do one s njegovim roditeljima kada smo bili mlađi, pa na onu sa Emom i Džonom, našim najboljim prijateljima, i na kraju na sliku na kojoj smo mama i ja u kući u kojoj sam odrasla. „I meni je žao. Ali ti znaš da bi njoj bilo drago zbog nas, mislim da te je ona volela čak i više nego što te ja volim.“

„Jednostavno je znala da ću se uvek brinuti o tebi.“

Osećam da preti opasnost da ću zaplakati, pa skrećem pogled sa slike i gledam Lukasa u oči. On me uvek smiruje. „Jesi li sam izabrao prsten?“ pitam.

On se tiho smeje, a njegove grudi poigravaju ispod mene. „Ponekad me nervira koliko me dobro poznaješ. Ema je zahvalovala da pođe sa mnom, pa je onda pvela i Džona. Išli smo u Plimut pre nekoliko nedelja. Sate smo proveli u kupovini; naterala me je da uđem u baš svaku zlataru. Rekla mi je da ćeš ti taj prsten nositi zauvek, i da zato mora biti savršen. Ja sam kao mislio da su svi dijamantski prstenovi manje-više isti... To više nikad neću reći“, kaže i vrti glavom dok se priseća. Mogu da zamislim Emu kako vatreno objašnjava da to nipošto nije tako. Ja se inače slažem s Lukasom, ali nikada neću smoći hrabrosti da joj to i kažem.

„Pa, meni se mnogo sviđa, što znači da ste dobro odabrali“, kažem mu.

Lukas se okreće ka meni, a pogled mu je ozbiljan. „Ti želiš ovo, je li tako?“

„Pa, i dalje čekam Breda Pita, ali pošto su slabe šanse da će svratiti u Talting...“, zadirkujem ga i naginjem se da ga poljubim u nos.

„Baš smešno“, kaže. „Samo želim da verujem da se nikad nećeš pokajati što ćeš zauvek živeti sa mnom.“

Tek što smo se vratili s putovanja. Umesto da idemo na univerzitet, iskoristili smo to što smo mlađi i slobodni, pa smo

putovali da vidimo svet. Ema je mislila da će me Lukas zaprositi na putovanju. „Zamisli samo na kakvom je romantičnom mestu rešio da to uradi“, rekla je dok smo išle u kupovinu odeće za put. Nisam se, međutim, slagala s njom. Naš rodni grad je uvek bio pozornica naše veze – tu smo rođeni, tu smo odrasli i tu smo želeli da ostarimo. Znala sam da će taj posebni trenutak želeti da nekako obeleži baš ovde.

Razmišljam o onome što je malopre rekao. Kako je kleknuo i pružio mi plavu somotsku kutijicu. Nisam čula uzdahe oko sebe i nisam videla osmehe; videla sam i čula samo njega – mog Lukasa. Mog najboljeg druga, mog partnera, moju srodnu dušu.

Moje sve.

„Ne mogu da dočekam da kažem da u crkvi“, govorim mu. „Znaš li ti koliko mi imamo sreće? Jer ponekad gledam druge ljude i čudim se koliko imamo sreće što smo našli jedno drugo. Prosto smo stvoreni jedno za drugo.“

„Kao Ros i Rejčel?“

Osmehujem se i odmahujem glavom. On je oduvek bio zaluđen *Prijateljima*. „Mada, svestan si da će planiranje svadbe biti noćna mora, je li?“ To će u gradu biti vest godine i znam da će svi želeti da učestvuju.

„Biće zabavno“, ne slaže se on. „Venčaćemo se u crkvi, pa ćemo napraviti veliku svadbu. Znaš da ti nećeš morati ništa da radiš – mama, Ema, Džo, oni će sve organizovati. Samo treba da obučeš belu haljinu i da se pojaviš.“

Ječim. „O gospode, bela haljina.“

„Možeš ti to, verujem u tebe.“

Gurkam ga u rebra. „He, sam si izabrao netipičnu ženu, ko ti je kriv.“

Ponovo se uozbiljio. „Izabrao sam savršeno“, kaže.

Prevrćem očima pošto nisam navikla na sve to. Lukas i ja smo obično par u fazonu „mi znamo da se volimo i zato ne moramo stalno to jedno drugom da ponavljamo“. „Noćas si nemoguće romantičan.“

„Ništa ne brini, od sutra ću opet biti samo nemoguć.“

„Dobro je.“ Naginjem se za duži poljubac i onda se opet opuštam u njegovom naručju. Nikada mi neće dosaditi njegov zagrljaj.

„Bićemo zajedno zauvek“, obećava on onda kao da mi čita misli. Ponekad mi se čini da stvarno to ume. U mom srcu nema nikakve sumnje da je u pravu.

U tom trenutku sam bila blaženo nesvesna koliko će to naše zauvek na kraju biti kratko.

Prvo poglavlje

Sada

LJUDI KAŽU DA je u malom gradu svako zbog nečega poznat. U mom rodnom gradu Taltingu mene su uvek znali po tome što slikam.

Poslednja slika?

Ponovo zurim u veliki naslov na prvoj strani *Kornvolških vesti*. „Ovo vam je možda poslednja prilika da postanete vlasnik slike poznate lokalne umetnice Rouz Voker“, glasi prva rečenica članka.

„Zašto ponovo to čitaš?“, pita moja najbolja drugarica Ema dok seda u separe preko puta mene. „Ko je to ostavio ovde?“ Gleda okolo kao da optužuje. Članak je objavljen još pre dve nedelje, a mene te reči i dalje proganjaju.

Prilazi Džo, naš šef, a u očima mu se na tren vidi krivica pošto je video novine. „Mislio sam da smo se dogovorili da ih sve pobacamo“, kaže.

„Prosto ne mogu to da zaboravim“, kažem, i prisećam se mladog novinara koji nas je pre nekoliko nedelja sve intervjuisao u istom ovom baru, povodom uskršnjeg vašara koji se svake godine održava u našem gradu.

Ema mi otima novine iz ruku. „I dalje ne mogu da verujem koliko je bezobrazan“, kaže.

Nisu mi potrebne novine da se prisetim reči: „Gospođica Voker već dve godine nije ništa naslikala i verovatno ni u budućnosti nećemo videti nova dela ove talentovane umetnice, pa zato požurite i posetite njen izlagački prostor na vašaru i ugrabite neko njeno originalno delo pre nego što bude prekasno.“

„Izvini, Rouz“, kaže Džo stoti put i plašljivo gleda novine. „Samo sam želeo da on zna koliko sam ponosan što učestvuješ na ovogodišnjem vašaru, s obzirom na to kroz šta si sve prošla. Koliko smo svi na to ponosni.“

„On je iskrivio sve što si ti rekao“, kaže Ema ljutito, pokušavajući da ga uteši. Znam koliko je njemu krivo zbog tog članka. Ona gužva novine. „Svi se mnogo ponosimo tobom. Ovaj članak tu ništa ne menja.“

Pre dve godine moj život se zauvek promenio.

U Taltingu me više nisu znali zato što se bavim slikarstvom. Umesto toga sam postala nešto što nikada nisam slutila da ću postati: udovica u dvadeset četvrtoj.

April je i vreme je postajalo toplije, što znači da Talting počinje da se iz jednog običnog primorskog grada u Kornvolu pretvara u bučno turističko odredište zahvaljujući našem parčetu zlatnog peska i, još i važnije, zahvaljujući savršenim talasima za surfovanje. Nekada mi je uskršnji vašar bio jedno od omiljenih događanja, ali sam ga prošle godine propustila pošto nisam mogla da podnesem pomisao da dođem bez Lukasa. Bila bih tu bez njega prvi put posle deset godina, i još nisam bila spremna da to prihvatim. I dalje nisam sigurna da li ću moći da se sama suočim s vašarom, ali moram da prodam nekoliko poslednjih slika.

Preostale deliće svog nekadašnjeg života.

To je jedini način na koji ću povratiti bar neki deo sebe. Nekada sam mnogo volela ta okupljanja i sada sam rešena da ponovo učestvujem. Ona su nešto najlepše što čini život u Taltingu, a ja nikada nisam želela da živim nigde drugde.

Mada je protekle dve godine ta rešenost bila na velikim iskušenjima.

Vrata bara se naglo otvaraju i ulazi grupa turista. Glasno pričaju i privlače svu pažnju na sebe. Prognoza kaže da će za vikend biti toplo i vašar će biti izuzetno posećen, i u *Taltinškoj gostionici* i drugim pansionima više nema slobodnih mesta.

Ovo društvo je sasvim sigurno došlo zbog talasa. Čini mi se da su gradski tipovi, da rade po bankama i sličnim mestima, i da su došli ovde na kratak predah, da se izduvaju. Njihova odeća bi trebalo da izgleda surferski kul, ali samo izgleda skupo. Možda čak i neće izaći na more, samo će se slikati da se hvališu na *Fejsbuku*.

„Eto ti sad“, mrmlja gospođa Moris dok prilazi da uzme torbicu i kaput i sumnjičavo odmerava pridošlice za šankom. Ona izlaže moje slike u svom kafeu još otkako sam bila srednjoškolka, ali ga sada renovira pošto je u sezoni tolika gužva, pa za njih neće biti mesta. Tako mi se pružila savršena prilika da ih se otarasim. „Uvek mi lakne kada se čitava ta gužva jednom završi“, dodaje ona. Svi u Taltingu je zovu samo gospođa Moris. Ima oko sedamdeset godina, ali ne znamo tačno koliko, a kao da nikada ne slavi rođendan. Ima jednu kćerku, koja se odselila na sever pošto se udala, ali njena unuka Amanda živi ovde s njom.

„Pa sledećih nekoliko meseci mora biti gužva“, odgovaram neodređeno. Gospođa Moris je slika i prilika taltinškog pogleda na svet. Volimo jedni drugima da kukamo kako svakog leta moramo da trpimo invaziju na naš grad, bez obzira što bismo u suprotnom svi bankrotirali. To je još jedna

osobenjačka crta koju volim kod ovog mesta. Meni zapravo ne smeta što ćemo od sada čitavog leta, sve do septembra, gledati turiste. Prija mi sve što će mi zaokupiti misli.

„Nećeš ni trepnuti i to će da prođe“, teši je Džo, a meni krišom namiguje. Dobro znam koliko njemu zarada raste u letnjim mesecima. Džo je Emin stric, tako da ga poznajem čitavog života. Sada je prevalio šezdesetu, ima čupavu kosu i okrugao trbuh, zbog čega ga Ema stalno zavitlava. Za njega radim već osam godina i on voli da misli kako mi je zame-na za oca. Počeo je da svraća kod mene kući da „popravi šta treba“ – i da vidi kako sam. Meni je gotovo nemoguće da se i dalje na njega ljutim zbog članka; moram prosto to da ostavim iza sebe i da se nadam da su on i Ema u pravu kada tvrde da ću zbog njega prodati sve slike. A prećutkujem glavni razlog zašto ne mogu da se ljutim na njega: brinem se da će ispasti kako je novinar bio u pravu – da će to biti poslednje slike koje ću u životu naslikati.

„Dobro, hajde onda da se bacimo na posao“, kaže Ema i uzima me podruku, pa idemo da vežemo kecelje s natpisom *Džoov bar*. Njene potpetice kuckaju po parketu, a njeni kestenjasti uvojci, dugački do ramena, poskakuju u hodu.

Bar je prilično mali, ali imamo nekoliko separea pozadi, a napolju baštu sa stolovima, mada je noćas suviše hladno da tamo bude nepušača. Zidove prekriva lepo tamno drvo s bež detaljima, iz doba kada smo ga Ema i ja uredile, kada smo tu počele da radimo kao osamnaestogodišnjakinje. Jedini način na koji Džo priznaje da s letom dolaze i turisti, i to uglavnom mladi, jeste što u baru pušta muziku. A obično pušta Bitlse, veoma tiho, ali svejedno misli da je zbog toga lokal nekako više kul. Ipak, ne mora ništa da brine, jer sem *Gostionice*, koja je skuplja, i ribljeg restorana na plaži, to je

jedino mesto u gradu gde se služi alkohol, tako da su nam gosti manje-više garantovani.

Lokal se brzo puni i Ema i ja kružimo po sali i primamo narudžbine za piće i hranu dok Džo drži šank. Ne znam kako Ema čitave noći uspeva da ide na štiklama, mene stopala već bole iako sam u baletankama. U vezi s ovim lokalom najviše volim što zauzima središnje mesto u životu grada. Uvek znam sve šta se dešava. Naravno, to može biti negativno kada se vesti bave vama, ali sem ponekog posebno toplog osmeha i sažaljivog pogleda, koje često srećem dok poslužujem goste, razgovori su opušteni i vedri.

Međutim, ona grupa turista brzo počinje da pravi probleme. Piju brzo i mnogo i posle svake ture sve su glasniji i nepodnošljiviji.

Nevoljno odlazim da raščistim njihov sto pošto su završili s jelom.

„Ti živiš ovde, mala?“, pita jedan. Otrprilike je mojih godina, ima kratku kosu i belu košulju, raskopčanu da pokaže maljave grudi. Izgleda kao da će nasrnuti na mene dok to govori, ali je zbog pića postao suviše nekoordinisan da bi me dohvatio.

Onda ga drug gurka. „Mani se ćoravog posla, vidi joj prstenje“, kaže zaplićući jezikom. Svi blenu u moju levu šaku. Pratim njihov pogled; prsti mi se stežu oko čaše u ruci i zglobovi su mi pobeledi.

Onda odmahujem glavom. „Jeste, inače bi me oborio s nogu.“

„Ha-ha, družo, lepo te je otkačila“, glasno se smeje jedan od njih. Nastavljaju sa svojim glupim dosetkama dok ja čistim sto i brzo odlazim. Ema se očas posla stvorila pored mene, uzima mi jednu čašu iako ja mogu lako da nosim svih šest.

„Malopre su se i meni nabacivali“, kaže dok me gura u kuhinju i preuzima čaše, pa čuči dok ih stavlja u mašinu za sudove, a ja se naslanjam na pult i duboko udišem. „Možeš li da zamisliš šta bi Džon rekao da je ovde?“

Emin muž Džon je najdobročudniji čovek koga poznajem. Načas žmurim pa opet otvaram oči. „Samo je vodite, spasite me bede?“

Ema ustaje i osmehuje mi se. „Tačno tako. Ali jesi li ti dobro?“ Ispitivački me gleda, kao da traži znake povreda. Oduvek to radi. Upoznale smo se u osnovnoj školi kada je prvog dana sela pored mene i gledala me čitav minut pre nego što mi je rekla da imam čudnu kosu. Čupnula je jednu moju kikiricu, pa se nasmejala. „Sviđa mi se što nisi kul“, rekla je jednostavno, pa je i sama napravila takve kikice. Od tada smo najbolje drugarice. Gledam je kako posmatra moju dugačku plavu kosu, koju sam, kao i uvek kada radim, vezala u punđu, moje plave oči i podočnjake nastale zbog nemirnih noći i moju visoku i suhu figuru koja je za ove poslednje dve godine postala još suvlja. Blago se mršti, a ja se pitam koliko je ostalo od one devojke koju je nekada poznavala.

„Biću dobro“, obećavam, skrećem pogled i prebacujem težinu s noge na nogu, pošto mi ne prija njeno procenjivanje. Nekada sam imala običaj da samo uzvratim pogled kada ona to radi, ubeđena da mi neće naći nikakvu manu, ali se sada tog proučavanja pribojavam zato što znam koliko sam se promenila.

Promenila sam se zbog svega što se desilo otkako je Lukas poginuo.

„Preućeću ih ja“, kaže i odmahuje rukom, što je uvek značilo da tu nema rasprave. „Ti se malo odmori.“ Živahno izlazi na dvostruka vrata. Ona je istinska sila prirode. Logično razmišlja i neposredna je dok sam ja kreativna sanjalica. Savršen

par, uvek je govorila ona, ali se u poslednje vreme dinamika našeg odnosa menja, pošto je moja kreativnost zgasla.

Pet minuta kasnije izlazim za njom, besna što sam dozvolila onim budalama da me uznemire. Skupljam još praznih čaša po baru i pošto sam pogledala njihov sto, vidim da ustaju i da se spremaju da krenu. Laknulo mi je. Ponosna sam kako sam ih otkačila, ali se i dalje užasavam pitanja nepoznatih. Bar ljudima koji ovde žive ništa ne moram da objašnjavam, što je jedna od prednosti života u malom mestu. Najgore je kada nekome morate da pričate šta se desilo. Gledate ih u oči i vidite kako ih obuzima samo jedno.

Sažaljenje.

I dalje mi nije lako da se izborim s tim.

Tipovi odlaze bez žurbe. Mrtvi su pijani i čak i oblačenje jakni za njih predstavlja veliki izazov, ali na kraju stižu do vrata, dovikuju hvala i zbogom čitavom baru, što drugi gosti dočekuju prevrtanjem očima i odmahivanjem glavom. Proveravam njihov sto kao što obično radim kada neko društvo ustane, da slučajno nešto ne zaborave, i dižem pogled baš kada se vrata zatvaraju. U tom trenutku primećujem nešto u ruci jednog od njih. Prosev srebrnog i crnog. Odblesak svetla.

To osećanje sam iskusila samo dvaput u životu. Kao da me je obuzela mešavina iznenadne vrućine i studeni. Kao da je srce prestalo da mi kuca. Vreme je stalo. Užasnuto shvaćanje šta se dešava.

Ključevi automobila. Pošto sam ih videla u njegovoj ruci, smesta sam se vratila u onu noć.

Začulo se kucanje na vratima, otvorila sam ih i videla pozornika Vokera. I njega sam čitav život poznavala. Sećala sam se kako je u našoj školi držao predavanja o opasnostima narkomanije. Nikada nisam uradila ništa čime bih privukla njegovu pažnju, sem što sam mu služila piće u baru kada je

imao slobodno večer, tako da sam se zbunila kada se pojavio na mojim vratima, ali se nisam posebno zabrinula. Sve dok nisam videla izraz njegovog lica. A onda sam shvatila da se desilo nešto užasno.

Ovog puta ću možda zapravo moći nešto da uradim. Odbacujem uspomenu na najgoru noć svog života i polazim trkom. Noge mi se kreću mehanički dok izlazim na vrata i grozničavo pokušavam da otkrijem gde su. Čujem nekoga kako izgovara moje ime, ali jedino što mogu da mislim je kako da ih zaustavim. Grlo mi se steglo, primećujem ih preko puta kako otvaraju vrata automobila dok se smeju i glasno pričaju, potpuno nesvesni opasnosti kojoj će izložiti i sebe i druge.

Kao da se moji strahovi ostvaruju. Još od one noći kada mi je pozornik Voker rekao šta se desilo, užasavala sam se da se suočim sa ovim. Pomislila sam da dam otkaz u baru. Ema i Džon su mislili da treba tako da postupim. Ali trebao mi je novac, pošto slikanje nije bilo dovoljno, a u Taltingu nema mnogo radnih mesta, plus ne bih mogla da podnesem još jednu promenu. Kada vam se svet sruši, držite se onoga što vam je poznato. Sada mi se, međutim, čini da sam silno pogrešila.

„Stoj“, vičem, a u meni navire bes zbog njihove gluposti. Sa svojim sugrađanima sam se osećala bezbedno; posle onoga što se desilo, njima ovo ne bi palo na pamet. Ali ova gomila idiota nema pojma kakvo zlo može da napravi. Gledaju ka meni, ali se samo smeju. Približavam im se i čujem korake iza sebe. Ema me doziva, ali ja nastavljam da izlazim na put.

„Da nismo nešto zaboravili?“, pita onaj što mi se nabaćivao zbunjeno.

Hvatam vrata automobila tako da ne može da ih zatvori. „Da, zaboravili ste koliko ste popili.“

On se smeje. „O, ma to je u redu, navikao sam.“

„Đubre sebično. Možda ubiješ sebe i svoje ortake, a možda ubiješ i neku nedužnu osobu“, vičem na njega. U glavi urlam na nekog drugog, to mi je jasno, ali njega nisam mogla da zaustavim, a ove mogu.

„Hajde, idemo“, kaže jedan od njih.

„Pijan si, ne možeš da voziš“, kažem mu i stajem bliže auta. Slobodno mogu i da me pregaze, baš me briga.

„E, smaraš nas, gubi se“, kaže vozač glasnije.

Onda više nismo sami. Stižu Ema i Džo sa još nekim ljudima.

Jedan od njih iskoračuje. „Ona je u pravu“, kaže mirnim dubokim glasom. Skrećem pogled ka njemu i prepoznajem ga, do malopre je sedeo na kraju šanka. Čitavo veče je razvlačio jedno pivo. Ranije ga nisam ovde viđala.

„Ova je luda“, kaže mu jedan tip iz društva.

„Daj mi ključeve.“

„Nema šanse.“

Tip mu otima ključeve iz ruke. Ovaj počinje da se buni, ali Džo staje između njih. „Dosta. Nipošto vam neću dozvoliti da vozite pošto sam video koliko ste popili. Odavde do gostionice možete peške.“

„Peške?“

„Imate dve noge, upotrebite ih“, kaže Ema i uzima me podruku.

„I ja sam tamo odseo, idemo. Po auto možete doći ujutro“, kaže tip iz bara i vuče jednog za rukav kaputa. Razmenjuju poglede, pa se onda njihovo pijano dobro raspoloženje vraća, sležu ramenima, smeju se i kreću s njim. On stavlja ključeve u džep i osvrće se preko ramena, diže ruku da nam kratko mahne, pa onda skreće iza ugla i nestaje s vidika.

Naslanjam se na Emu. „Gospode.“

Džo uzdiše. „Znao sam da će ovi da prave probleme, prokleti bankari. Da mogu, nikad ih ne bih puštao u bar.“

„Da li ste dobro, devojke?“, pita drugi čovek – sada vidim da je to poštar Stiv.

„Dobro smo“, kaže Ema i privlači me ka sebi. „Mada, mislim da bi trebalo da završavamo za večeras.“ Vidim kako razmenjuje poglede sa stricem.

„Naravno. Hajde vas dve, pravac kući. I svaka čast za ovo.“ Nakratko mi dodiruje ruku, pa klima glavom Stivu. Obojica se vraćaju u bar. Ja drhtavo uzdišem.

„Dobro si postupila“, kaže Ema. „Nisam čak ni pomislila... Drago mi je što si bila tu.“

Dodirujem mokre obraze. Nisam čak ni znala da plačem. „Prosto ne mogu da verujem da su mislili kako je to u redu.“ Baš kao što nisam mogla da poverujem kada mi je pozornik Voker ispričao o čoveku po imenu Džeremi Grin. O pijanom vozaču koji je uništio moj svet. Potrebna je samo sekunda da se donese pogrešna odluka, ali posledice njegove odluke te noći mene će pratiti zauvek. „Drago mi je što sam bila tu“, kažem i mislim na ono što je ona upravo rekla. To je bilo teško, ali ako sam spasla nekog drugog...

„Hoćeš da prenoćiš ovde?“

„Samo hoću da spavam.“ Puštam je da me otprati kući, pošto osećam da nema svrhe da se oko toga prepirem. Pošto se ono desilo, živela sam sa Emom i Džonom jer nisam mogla da podnesem da bez Lukasa boravim u našoj kući. Iskreno, predugo sam živela kod njih. Nikada neću moći da im uzvratim svu dobrotu koju su mi pružili. Nijednom nisu nagovestili da bi trebalo da potražim neko drugo mesto za život i oboje su bili preneraženi kada sam pre nekoliko meseci rekla da se selim i da ću živeti sama. Ipak, bilo je krajnje vreme. Morala sam da počnem da gradim sebi nekakav novi

život. Bio mi je potreban novi početak. Mesto gde ću moći ponovo da nađem sebe.

Takođe sam se nadala da će to biti mesto gde ću ponovo početi da slikam. To se, međutim, još nije desilo.

„Zvrncni me ako ti zatrebam“, kaže Ema, grli me pred mojim vratima, i taj zagrljaj traje nekoliko trenutaka, kao da želi nešto da kaže, ali da nije sigurna šta ili kako.

„Hoću“, obećavam samo da bi ona otišla, pa je gledam kako se udaljava. Ulazim u kućicu, a umor me obuzima od glave do pete. Kao da sam doživela nalet adrenalina, koji se sada sasvim povukao, tako da sam ostala iscedena.

U mraku idem na sprat i pravim se da ne primećujem zatvorena vrata druge spavaće sobe. To je soba koju sam opremila za slikanje. Mislila sam da ću ponovo probuditi svoju slikarsku muzu ako imam sobu samo za slikanje, ali se ta vrata nikako ne otvaraju.

U spavaćoj sobi obučena ležem u krevet, previše sam umorna čak i da se skinem. Sklupčala sam se i pritisla lice na svež jastuk. Sada ima trenutaka kada ne mislim samo o tome, trenutaka kada mogu da se osmehnem i živim u sadašnjosti, kada sreća izgleda nadohvat ruke, a onda se nešto desi i sve se vrati, toliko živo, toliko bolno, kao da se juče desilo.

Ova noć je to izazvala. Opet sam se vratila.

Kada se začulo kucanje na vratima. Kada sam čula da je moj muž Lukas doživio saobraćajnu nesreću. Da je pijani vozač naleteo pravo na njegov auto. Kada sam saznala da je čovek sa kojim sam mislila da ću provesti čitav život poginuo. Da je poginuo na licu mesta.

Pre dve godine, kada sam izgubila čoveka koga volim, moju ljubav iz detinjstva, moje sve.

Izgubila sam sebe i bez njega nisam imala pojma kako da se ponovo pronađem.

Drugo poglavlje

BUDIM SE U tri ujutro i osluškujem zvuk sopstvenog srca koje glasno tuče u mračnoj, tihoj kućici. Shvatam da je prošlo nekoliko nedelja otkako sam se poslednji put tako probudila. Posle udesa jedva da sam mogla da spavam. Krevet je bio tako pust. Kada sam se preselila kod Eme i Džona, nadala sam se da će mi pomoći to što sam negde drugde, ali bih se i dalje okretala, pružala ruku da dodirnem Lukasa, a hvatala samo čaršav. Bol samoće bio je toliko snažan i toliko je probadao da sam jedva disala, a kamoli spavala.

Pridižem se u sedeći položaj i pokušavam da ne mislim o tome šta sam sanjala. Lukas je bio tu, hodao je po pesku i krenuo ka moru, a ja sam bila iza njega, trčala sam, pokušavala da ga sustignem, ali nisam mogla. Viknula sam njegovo ime, ali me nije čuo i približavao se vodi pre nego što sam se probudila. Mislim da nikada nisam sanjala snove koji nešto znače, svi su bili ili luckasti ili obični, lako ih je bilo zaboraviti, ali snovi o Lukasu me sada prate danima.

Gledam na sat i pitam se hoće li doći vreme kada se neću tako često buditi u tri ujutro. Volela bih da dođe. Ležem nazad na jastuk i gledam u tavanicu.

Skupljam prste oko vereničkog prstena i burme, držim ih i držim Lukasa iz sve snage, pitam se hoću li jednog dana moći da krenem dalje i ostavim iza sebe tu našu ljubav.

Jutro je odmaklo kada napokon izlazim na svež vazduh i osećam miris mora iz daljine. Osvrćem se i gledam belu kućicu koju sam kupila pošto sam rešila da se odselim od Eme i Džona. S Lukasom sam živela blizu mora, u gradskoj kući, pošto se njemu veoma sviđao pogled na more, ali sam morala da je prodam. Jedini način na koji sam mogla da zamislim život bez njega bio je da nađem neko mesto sasvim drugačije od našeg zajedničkog doma. Neko mesto samo za mene.

Malo je udaljena od mirnog puta i samo se nazire između hrastova koji je okružuju. Sviđa mi se privatnost koju mi pruža. Vrt mi je pun ruža, a kućica ima lažni krov od slame, tako da mi se čini kao da živim u neko drugo doba.

To je mesto kakvo sam nekada volela da slikam. Mislim da bi Lukas rekao kako odgovara jednoj umetnici. Bio bi, međutim, zaprepašćen koliko je uredno. Stalno smo se šalili na tu temu, kako sam ja aljkava, a kako je on manijakalno uredan. Mislim da je to bilo zato što sam se, suočena sa izborom da li da slikam ili da sređujem kuću, uvek odlučivala za slikanje. Sada imam mnogo vremena za sređivanje.

Lukasa sam praktično poznavala oduvek. Godinama je bio samo još jedan dečak iz škole koji me je živcirao, ali kada nam je bilo četrnaest, sedeli smo jedno pored drugog na likovnom. Lukas nije umeo da crta. Nije umeo da nacrtaj čaka ni čiča glišu. Jednog dana sam pogledala kako je pokušao da nacrtaj drvo i prasnula sam u smeh. On se nagnuo da vidi moj crtež, spreman da mi uzvratim ruganjem, ali me je umesto toga samo pogledao onim krupnim plavim očima pa se

nacerio. „Jednog dana ćeš ti da nacrtáš neku zgradu, a ja ću da je sazidam, pa ćemo tu da ostarimo zajedno.“

Kako četrnaestogodišnja devojčica da odgovori na tako uzvišene tvrdnje? „Hoćeš da sazidaš starački dom?“

Onda je na njega bio red da se nasmeje. „Nisam baš na to mislio.“ Sećam se kako sam pocrvenela što ga nisam dobro shvatila, pa smo posramljeno ućutali, ali smo onda počeli i za vreme pauze za ručak da sedimo za istim stolom, i Ema je postala i njegova drugarica, a Lukasovi drugovi su postali moji drugovi.

Prvi put smo se poljubili jedne noći u parku. Volela bih da kažem da je to bilo nešto posebno, ali bili smo pripiti od jeftinog piva od jabuka koje nam je kupio jedan stariji dečak, okružilo nas je pola škole, bili smo prilično trapavi, ali me je on pitao hoću li da mu budem devojka i ja sam odgovorila da hoću iako nisam baš tačno znala šta znači biti nečija devojka. I to nikada nisam ni saznala, zato što sam uvek bila samo *njegova* devojka. To je ono najgore. Znam samo kako je biti s Lukasom. Toliko smo dugo bili par da nikada nisam naučila da budem sama.

Jato galebova leti u nebo i vraća me u sadašnjost. Hodam ka *Taltinškoj gostionici*, gde treba da se nađem sa Emom na kasnom doručku pre nego što odemo da završimo pripreme za vašar. Prolazim pored dugog niza raznobojnih kućica na plaži, koje su sada otvorene i gde se gostima prodaju hrana, piće i svakakve druge stvari. Usporavam da virnem u kafe gospođe Moris, da vidim kako molerima napreduje posao. Boje zidove u beličasto i oni izgledaju golo bez mojih slika. Čini se kao kraj jedne epohe.

Gospođa Moris me primećuje i prilazi vratima. Ona uvek nosi dugačku suknju i bluzu. Uredna seda kosa joj je skupljena pozadi, a dugačka ogrlica od perli visi joj oko vrata.

„Rouz dušo, ideš do *Gostionice*? Čula sam da je tamo odseo neki kolekcionar umetničkih dela; došao je u grad samo zato što ćeš ti izneti slike na prodaju.“

„Stvarno?“ Malo sam ošamućena – moja dela su bila zanimljiva turistima željnim da ponesu kući neku uspomenu na Kornvol, ali niko nikada nije dolazio zbog mene. „Sigurni ste?“

„Rekao je Miku da je ovde samo zbog tvojih slika; izgleda da je pročitao onaj užasni članak u novinama.“ Nema svrhe da pitam kako ona to zna; ništa u gradu ne može da promakne njenoj pažnji. Naginje se bliže i zaverenički šapuće. „Navodno se veoma lepo izražava i veoma učtivo ponaša, a i vrlo je zgodan...“ Trči nazad u lokal i čujem je kako više na molere.

Odmahujem glavom i nastavljam da idem pored mora. Stvarno mi nije jasno zašto bi neki kolekcionar došao zbog mojih slika: verovatno ga slikarstvo uzgred zanima, a ovde je došao nekim drugim poslom. Svejedno, bar je onaj novinski članak izazvao nekakav publicitet.

Oduvek sam volela da crtam i slikam. Moja mama je bila talentovana i ohrabivala me je, govorila je da ću biti mnogo bolja od nje. Ona je bila učiteljica i učila me je kada god je mogla. Sedele smo za kuhinjskim stolom i slikale uz muziku. Lukas bi ponekad došao da nas gleda. Uvek se oduševljavao mojom sposobnošću da stvaram.

Mama mi je rekla da treba da upišem umetničku školu u Londonu, ali nisam želela da ostavim ni naš dom ni Lukasa, a onda se ona razbolela od raka. Bilo mi je samo šesnaest kada mi je mama umrla. Oca nisam upoznala. On je samo jednog leta bio u prolazu kroz grad.

Mama nikada nije prestala da mi nedostaje, ali mi se čini da je uvek sa mnom. Nas dve smo delile mnogo toga i bile smo toliko bliske, samo nas dve zajedno.

Od novca koji sam dobila prodajom kuće u kojoj sam se rodila i odrasla mogla sam da kupim kuću s Lukasom, a onda i ovu svoju kućicu. Ponekad sedim za kuhinjskim stolom i pitam se, da mi je majka još živa, da li bi sedela i slikala pored mene, dok nam se Lukas osmehuje pošto smo tako izgubljene u našem svetu umetnosti. Ova nova kućica, međutim, nikada neće upoznati ni jedno ni drugo.

Osećam kako dolazi novi napad melanholije i gledam ka moru. Taltinška plaža je od zlatnog peska koji se blago spušta u duboku plavu vodu; u daljini se vidi kriva kamenita obala, litica s čijeg vrha možete da vidite kilometrima daleko. Danas talasi snažno zapljuskuju obalu, more iskri zbog visokog sunca, a na plaži se vidi poneki šetač. Mada, uskoro će biti prepuna i svi meštani će se truditi da je izbegavaju. Tu scenu sam naslikala stotinu puta; sedela sam na plaži s blokom za crtanje, Lukas je s daskom za surfovanje bio u moru, surfersko odelo mu je naglašavalo mišiće i preplanuli ten koji je stekao radeći na građevini, pa bi posle došao kod mene da idemo na pivo kada bi sunce počelo da nestaje iza horizonta. Kada odrastete na moru, ono vam je i igralište i utočište.

Lukas i ja smo putovali na neke od najčuvanijih plaža na svetu, ali će moje srce uvek biti na ovoj plaži.

Kratko zastajem da osmotrim pejzaž i onda idem uz plažu do *Taltinške gostionice*. Mnogo više šetam nego pre. Nikada nisam naučila da vozim. Lukas je vozio ako je trebalo negde putovati, a u Taltingu je sve veoma blizu. Ironija je u tome da bi meni sada pošto njega nema auto dobro došao, ali njega je automobil i ubio i ja ne želim da naučim da upravljam napravom koja mi ga je otela. Prošle godine sam se vozila i u automobilu i u autobusu, ali me je od toga hvatao nemir. To se pre nikada nije dešavalo.

Emu čeka ispred gostionice u crnoj dugačkoj haljini s velikim crvenim cvetovima, a kosa joj vijori na morskome povetarcu. Krivo mi je što nemam naočare za sunce kada njenim licem prelazi pometen izraz pošto me je ugledala, mada se onda brzo osmehuje i grli me. Sigurno izgledam jezivo. Međutim, nema vremena da me nešto o tome pita pošto se neko iza mene nakašljao. Okrećem se i u stomaku mi se steže pošto mi prilaze dva tipa koja su bila sinoć u baru. Obojica imaju naočare za sunce i izgledaju gore od mene. Nadam se da ih muči pakleni mamurluk. Ema se pored mene podbočila.

Onaj koji je sinoć hteo da vozi se ponovo nakašljava. „Samo hoću da, hm, da se izvinim zbog onog sinoć. Stvarno sam previše popio i... hm... hvala ti što si me zaustavila.“ Kratko gleda svog drugara, koji mu klima glavom da ga ohrabri. „Kasnije odlazimo, ali nisam mogao da krenem a da se ne izvinim.“ Skida naočare za sunce i gleda me u oči. „Stvarno mi je žao.“

„Nije ona htela da spase tvoj život, već je brinula da neko drugi zbog vas ne nastrada“, kaže mu Ema oštro.

Malo sam se lecnula od tih njenih reči, ali ona jeste u pravu. „Samo se nadam da ćete ubuduće razmišljati. Ja sam nekoga izgubila zato što niko nije sprečio jednog pijanog kretena da sedne za volan“, kažem, i glas me na kraju izdaje. Skrećem pogled.

„Stvarno nam je žao“, kaže drugi tip.

Čujem ih kako odlaze i uzdišem. Ema mi dodiruje ruku i ja joj klimam glavom da pokažem kako sam dobro. Nadam se da više nikada neće uraditi nešto slično. Gledam preko ramena kako se vraćaju u gostionicu.

„Pa, meni je drago što odlaze“, kaže Ema. „Hajde, nisu oni vredni da još o njima razmišljaš.“

Hvata me za ruku pa me vodi. Odlazimo u baštu i sedamo za sto koji je Ema već odvojila za nas.

Ema voli da zavodi red, oduvek je takva bila, ali ne znam šta bih radila da nemam nju. Pošto mi je mama umrla, prihvatili su me njeni roditelji. Dve godine smo delile njenu sobu, postala sam joj druga sestra i deo njene porodice. Kada sam napunila osamnaest, od novca koji mi je majka ostavila uplatila sam učešće za kuću u gradu, gde ćemo živeti Lukas i ja. Počela sam da radim kod Džoa da bih platila časove slikanja na koledžu, i Ema mi se pridružila. Nije bila bogzna kako uspešna u školi, ali je mogla negde da ode. Nekoliko godina kasnije je na odmoru u Devonu upoznala Džona, i on je došao ovamo s njom, tako da ni ona, kao ni ja, nikada nije živela van našeg grada.

Uprkos tome što sam čitav život proživela na jednom mestu, promenila sam nekoliko kuća i iskreno se nadam da se neće desiti ništa zbog čega ću morati da odem iz ove.

Mik, vlasnik gostionice, užurbano izlazi i donosi nam čajnik i dve čaše soka od pomorandže na srebrnom poslužavniku. Mik je Džoov vršnjak, ima gustu sedu kosu, a kao i obično nosi elegantno sivo odelo. Otkako znam za sebe, vodi *Gostionicu* zajedno sa svojom ženom Džoan. Obema nam se široko osmehuje. „Vidi, vidi, napokon ste mi vas dve došle na doručak“, kaže i tek se delimično šali. Zna da ćemo uvek ići u kafe gospođe Moris ako želimo da doručujemo van kuće, a između njih dvoje vlada poprilično rivalstvo oko toga ko pravi bolji engleski doručak. Većina nas meštana mudro ćuti kada nas pitaju za sud. „Zbog tog njenog renoviranja mi imamo baš mnogo posla. Nego, Rouz, stvarno mi je drago što si došla, jesi li čula za mog novog gosta?“, pita Mik i brzo gleda preko ramena da bi bio siguran kako nikoga nema.

Vidim da Ema diže obrve ka meni. „Gospođa Moris je baš nešto pomenula...“

Mik prevrće očima. „Nimalo me ne čudi. Pa, stigao je juče i navodno je došao u Taltling samo da bi kupovao slike koje će biti izložene na vašaru. Rekao sam: 'Mislite na rad naše Rouz Voker?', a on je odgovorio da je tako. Šta kažeš, a?“

Ema pljeska dlanovima. „Mislim da je to fenomenalno. Došao je ovamo samo zbog tvojih slika.“

„Mada, sigurno nije mogao ranije da ih vidi.“

Ema uzdiše. „Pobogu, kada ćeš ti steći malo samopouzdanja? Sigurno je pročitao onaj članak – u njemu su bile čak i dve slike – plus, ako je kolekcionar, sigurno je već čuo za tebe. Mislim da bi trebalo da digneš cene.“

Mik klima glavom. „Poslušaj Emu. Dobro, sad ću da donesem hranu“, kaže ne pitajući nas šta želimo, pa nestaje unutra.

Razmišljam o njenim rečima, pitam se da li bih mogla da zaradim više nego što sam očekivala. „Pa novac bi mi dobro došao; mislim da moram da menjam kotao za grejanje.“

„Ili bi mogla da uradiš nešto zabavno. Da recimo odeš na odmor?“

Ema odavno pokušava da me ubedi da negde otputujem. Misli da mi je potrebna promena okoline, ali ja samo želim da ostanem tu gde ću biti blizu Lukasa.

„Ne želim da idem odavde.“ Nisam čitav život proživela u Taltingu. Lukas i ja smo šest meseci pre veridbe proveli putujući po svetu, bilo je veoma zabavno i otkrili smo mnoga mesta, ali smo oboje osećali da nam dom ne može biti nigde drugde. Ovde smo bili zadovoljni. Ne, bili smo srećni. Tu smo bili srećni. Moram verovati da ponovo ovde mogu biti srećna. Samo želim da me pomisao na sreću bez njega ne ispunjava strahom i grižom savesti.

„Možemo li sada da razgovaramo o nečem drugom?“, pitam puna nade, uzimam sok od pomorandže i otpijam dugačak gutljaj.

„Dobro. Zapravo imam neke vesti – Džon će možda dobiti unapređenje na poslu“, odgovara ona.

„O pa to je sjajno.“ Džon je računovođa u Truru. Sa Emom je već šest godina mada mu je i dalje smešno što ga u gradu doživljavaju kao došljaka. Trebalo je da prođe neko vreme da ga grad prihvati pošto se doselio ovamo sa Emom posle njihove letnje romanse. Postao je Lukasov najbolji drug i nas četvoro smo većito bili zajedno.

Lukasova smrt je delovala na sve nas. Ema i Džon su otišli na vikend tri meseca posle sahrane, pa su se vratili venčani. Izbliza su videli koliko krhak život može biti i više nisu hteli da čekaju. Ponekad mi je teško da gledam njihov srećni život, svesna da sam svoj izgubila, ali me posle uvek grize savest kad tako nešto pomislim. Jer oni zaista zaslužuju tu sreću. A znam i koliko bi Lukas bio srećan zbog njih dvoje.

„Da, razmišljali smo, ako ga stvarno unaprede, onda, pa, možda bi bilo vreme da...“ Staje u pola rečenice pošto je Mik izašao iz gostionice i donosi nam dva tanjira. Jasno mi je zašto je Ema ućutala – u Taltingu morate paziti da u javnosti ne kažete ništa privatno. Mada, ja Emu toliko dobro poznajem da mi je jasno šta je htela da kaže. Već dugo planiraju da dobiju bebu, a unapređenje znači novac za zasnivanje porodice. Ema je to oduvek želela.

U stvari mi je laknulo što je Mik stigao. Tako nalazim vremena da razmislim šta da kažem. Moram da joj pružim podršku. Samo što sam uvek mislila kako ćemo Lukas i ja prvi zasnovati porodicu. Mrzim što je ta pomisao tako sebična.

„Izvol'te“, kaže Mik i širokim pokretom spušta tanjire na sto. Gledam ogromnu gomilu prženih jaja i slanine pred